

Broj: 02-33-3381/22
Sarajevo, 22.06.2022.godine

ZASTUPNIČKI DOM
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH
n/p Tajnika

ZASTUPNIČKI DOM
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH
N/p Gđa. Miomirka Melank, zastupnica

VLADA FEDERACIJE BIH
n/p Tajnika

Bosna i hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primijeno: 06-07-2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
0511	-02-	174	122

PREDMET: Odgovori na zastupnička pitanja – dostavljaju se

Veza: Akt Tajnika Vlade Federacije BiH broj: 03-04-644-1/22 od
26.05.2022.godine

Poštovana/i,

Federalno ministarstvo zdravstva zaprimilo je akt Tajnika Vlade Federacije Bosne i Hercegovine broj: 03-04-644-1/22 od 26.05.2022.godine, sa zastupničkim pitanjima na koja se traži odgovor. Naime, uvažena Miomirka Melank zastupnica u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije, postavila je zastupnička pitanja iz oblasti zdravstva. S tim u svezi, u pravitku akta dostavljamo Vam odgovor Federalnog ministarstva zdravstva.

S poštovanjem,

po ovlaštenju Vlade FBiH
POMOĆNIK MINISTRA

Prim.dr. Marina Bera

PRIVITAK:
- Kao u tekstu

ODGOVOR
NA ZASTUPNIČKO PITANJE MIOMIRKE MELANK
ZASTUPNICE U ZASTUPNIČKOM DOMU
PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I

Miomirka Melank, zastupnica u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, je u skladu sa člankom 11. Poslovnika o radu Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07 i 2/08), postavila sljedeća pitanja:

- „S obzirom na informaciju o značajnom prilivu sredstava u Budžet Federacije BiH u tekućoj godini, da li se sredstva od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje uplaćuje u Fond solidarnosti u punom iznosu, kao što nalaže Zakon o zdravstvenom osiguranju?
- Koliko je sredstava prikupljeno po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje u prvom tromjesječju 2022. godine?
- Koliko je ukupni dug po godinama prema Fondu solidarnosti i da li postoji plan da se raniji dug Fondu nadoknadi?“

II

Na postavljena zastupnička pitanja Federalno ministarstvo zdravstva daje sljedeći

ODGOVOR

Suglasno Zakonu o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18), formiran je fond solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: federalni fond solidarnosti).

Ovaj fond predstavlja najvažnije postignuće u oblasti zdravstvenog osiguranja obzirom da jednakomjerno osigurava pružanje zdravstvenih usluga, prioritetnih programa, kao i korištenje skupih lijekova osiguranicima s cijele teritorije Federacije BiH.

Namjene ovog fonda su jednakomjerno financiranje najsloženijih oblika visoko diferencirane zdravstvene zaštite, prioritetnih programa od interesa za Federaciju BiH sukladno točki IX. Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava („Službene novine Federacije BiH“, broj 21/09), kao i Odluci o utvrđivanju prioritetnih vertikalnih programa zdravstvene zaštite od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine i prioritetnih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih djelatnosti koji će se pružati osiguranim licima na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 8/05, 11/07, 44/07, 97a/07, 33/08 i 52/08). Iz ovog fonda financira se i nabava skupih lijekova sukladno Odluci o Listi lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 47/19 i 90/19) Osim toga, sredstva ovog fonda se koriste i za liječenje osiguranih osoba u inozemstvo sukladno Pravilniku o uvjetima i postupku upućivanja osiguranih osoba na liječenje u inostranstvo („Službene novine Federacije BiH“, br. 93/13, 102/15, 16/19 i 22/19). Usluge ovog fonda, pod jednakim uvjetima, dostupne su svim osiguranicima sa cijele teritorije Federacije BiH. Također, iz sredstava

ovog fonda financira se i implementacija odgovarajućih preventivnih programa i programa unapređenja zdravlja kod djece i odraslih. Bliži sadržaj navedenih programa i zdravstvenih usluga utvrđen je Odlukom o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava, kao i Odlukom o utvrđivanju prioriternih vertikalnih programa zdravstvene zaštite od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine i prioriternih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih djelatnosti koji će se pružati osiguranim licima na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Iako se iz ovog fonda financira i provođenje odgovarajućih preventivnih programa za djecu i odrasle, moramo skrenuti pozornost da isto kolidira zakonima iz oblasti zdravstva. Naime, suglasno čl. 11. i 13. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13), preventivni i promotivni programi financiraju iz sredstava proračuna kantona odnosno Proračuna Federacije BiH, te moraju biti dostupni stanovništvu, i to bez obzira na status zdravstvenog osiguranja.

Sukladno članku 82. Zakona o zdravstvenom osiguranju, sredstva za funkcioniranje fonda solidarnosti osiguravaju se iz doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje, iz Proračuna Federacije BiH i drugih izvora. Shodno navedenoj zakonskoj odredbi, u ovaj fond se alociraju prikupljena sredstva po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje, i to po stopi koju za svaku godinu utvrđuje Vlada Federacije BiH.

Vlada Federacije BiH je sukladno zakonskoj osnovi, na prijedlog ministra zdravstva 09.12.2021. donijela Odluku o izdvajanju sredstava u federalni fond solidarnosti za 2022. godinu („Službene novine Federacije BiH“ broj: 101/21), kojom je utvrđeno da će se 10,20% sredstava od svih uplaćenih doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje usmjeravati Federalnom zavodu za financiranje federalnog, a preostali iznos od 89,9% na pripadajuće račune kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja.

Stopa izdvajanja iz doprinosa za zdravstveno osiguranje za Fond solidarnosti nije se mijenjala od 2013. godine. Isti iznos sredstava u skladu sa zakonskim odredbama morao se uplaćivati i iz Federalnog proračuna

Međutim, ovu zakonsku obvezu izdvajanja iz Federalnog proračuna, a na način kako je to propisano člankom 82. Zakona o zdravstvenom osiguranju nije bilo moguće ispoštovati iz razloga stalno prisutne deficitarnosti sredstava Federalnog proračuna. Do sada je ovo izdvajanje na godišnjoj razini iznosilo 20,3% od propisane zakonske obveze.

Treba istaći da je djelimičan uzrok negativnog poslovanja ovog fonda i značajno izdvajanje sredstava za plaćanje PDV-a na nabavu lijekova i potrošnog materijala, u millionskim iznosima, u svakoj fiskalnoj godini, a sukladno Zakonu o porezu na dodatnu vrijednost ("Službeni glasnik BiH", br. 9/05 i 35/05), na koji ovaj fond nije mogao ostvariti povrat, jer nije poreski obveznik po ovom zakonu, a niti je izvršeno subvencioniranje ovog fonda za plaćeni PDV-e iz sredstava Federalnog proračuna. Također, u prihode sektora zdravstva, pa time ni Federalnog zavoda, nisu predviđeni ni sredstva od akciza, mada štetno konzumiranje duhana i duhanskih prerađevina, te alkohola, ima za direktnu posljedicu veće izdvajanje sredstava iz federalnog fonda solidarnosti za liječenje bolesti i stanja prouzrokovanim navedenim štetnim navikama.

Kao što smo ranije naveli, Vlada Federacije BiH zbog deficitarnosti proračunskih sredstava, a posebno u posljednje vrijeme zbog zaključenog *Stand by* aranžmana BiH sa MMF-om, nije bila u mogućnosti, ispoštovati u cijelosti, svoju zakonsku obvezu u pogledu financiranja federalnog fonda solidarnosti, na način kako je to predloženo citiranim Zakonom o zdravstvenom osiguranju. Valja istaći, da su se, prilikom pripreme

proračunskog zahtjeva Ministarstva za svaku fiskalnu godinu, a u kojem je sadržan i transfer Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, kao i Financijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, morale ispoštovati Instrukcije broj 2. za izradu Proračuna Federacije BiH utvrđene od strane Federalnog ministarstva financija/Federalnog ministarstva financija kojim se nalaže da izdvajanje iz Federalnog proračuna ostane u iznosima gornjih granica iz prethodne godine. Navedene gornje granice su utvrđene u Dokumentu okvirnog Proračuna Federacije BiH koji se donosi za dvogodišnje razdoblje i koji podliježe usvajanju od strane Parlamenta Federacije BiH. Parlament Federacije BiH, također, usvaja Zakon o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Proračun Federacije BiH, kao i Zakon o izvršavanju Proračuna Federacije BiH.

Bitno je istaći da je u odredbi članka 105. Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19) precizirano da: **„U slučaju da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti sa ovim zakonom, primjenjivat će se ovaj zakon.“**

Osim toga, u odredbi članka 50. Zakona o izvršavanju Proračuna Federacije BiH za 2022. godinu („Službene novine Federacije BiH“, broj 25/22) predviđena je odredba da:

„U slučaju da drugi zakoni i propisi sadrže odredbe o načinu izvršavanja Budžeta Federacije BiH i pravima i obavezama korisnika budžetskih sredstava, koje su u suprotnosti sa ovim Zakonom, primjenjivat će se odredbe ovog Zakona.“

Napominjemo da su u članku 9. Zakona o izvršavanju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, definirani prioriteti plaćanja iz Proračuna Federacije BiH, gdje je transfer prema Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH podveden pod 8). prioritet, a to je „ostalo“. Navedena odredba je na identičan način bila predviđena i u ranijim zakonima o izvršavanju Proračuna Federacije BiH za prethodne fiskalne godine.

Iz izloženog slijedi da se i zakonska obveza Vlade Federacije BiH u pogledu planiranja finansijskih sredstava, kao i izvršavanja finansijskih sredstava za namjene federalnog fonda solidarnosti, mora promatrati i u kontekstu odredbe članka 105. Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i odredbe članka 50. Zakona o izvršavanju Proračunima Federacije BiH za 2022. godinu, a koji su *legis specialis* u odnosu na Zakon o zdravstvenom osiguranju, i to kako u pogledu planiranja, tako i izvršavanja Proračunima Federacije BiH, pa time i transfera Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, a koji je sastavni dio Proračuna Federacije BiH.

Dakle, situacija sa financiranjem federalnog fonda solidarnosti znatno usložnjava kako zbog dugogodišnjeg neispunjavanja zakonske obveze Vlade Federacije BiH po pitanju jednakomjernog financiranja ovog fonda iz Federalnog proračuna, u istom iznosu u kojem se prikupe i sredstva doprinosa, a suglasno odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju što direktno utječe na opseg i vrstu prava osiguranika koji se financiraju iz ovog fonda, tako i zbog i značajnog izdvajanja sredstava za plaćanje PDV-a na nabavu lijekova i potrošnog materijala, na koji ovaj fond nije mogao ostvariti povrat, jer nije poreski obveznik po ovom zakonu.

Nadalje, vezano za vaše pitanje, o visini doprinosa za prvo tromjesjeće 2022., obavještavamo Vas da Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH izvještava Federalno ministarstvo zdravstva i Federalno ministarstvo financija o kvartalnim prihodima od doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje ostvarenih po kantonima, koje je u periodu od 01.01-31.03.2022. godine iznosilo 41.211.341,31 KM, što predstavlja povećanje za 10,3% u odnosu na ostvarene prihode u prvom kvartalu 2021. godine.

Prema podacima Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, od 2002. -2021. godine, ukupno prikupljeni prihodi od doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje u Federaciji BiH su iznosili 1,9 milijardi KM. Doznačena sredstva iz Proračuna su iznosila 427 mil.KM.

Imajući u vidu navedeno, a posebno cijeneći značaj federalnog fonda solidarnosti, kao najvažnijeg postignuća u sektoru zdravstvenog osiguranja, uz prioritet osiguranja financijske održivosti ovog fonda, Federalno ministarstvo zdravstva je izradilo Informaciju o financiranju Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, koja je upućena Vladi Federacije BiH u siječnju 2022.godine.

Cilj Informacije je bio upoznati članove Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o financiranju Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, i to u dijelu koji se odnosi na poslovanje fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine.

Temeljem Informacije, dana 14.4.2022. godine, donesen je Zaključak Vlade Federacije BiH kojim je utvrđeno da će Vlada FBiH razmotriti mogućnost sukcesivnog i kontinuiranog izdvajanja većeg iznosa financijskih sredstava za financiranje Fonda solidarnosti u narednim kalendarskim godinama.